

opinie _____

„Nici împreună, dar nici separat”: RELAȚIILE TURCIA-UE

İlter Turan, Profesor la Universitatea Bilgi din Istanbul

Atunci când a intrat în vigoare Tratatul de la Roma, în 1959, Turcia și Grecia au fost primele țări care au dorit o asociere cu CEE. Negocierile pentru un acord au început repede, au fost întrerupte de o intervenție militară în 1960, dar au fost reluate după întoarcerea conducerii civile. Acordul de Asociere de la Ankara, semnat în 1963, stabilea un plan pentru parcursul care trebuia urmat de Turcia pentru obținerea statutului de țară membră a CEE. A fost necesară o perioadă de peste șapte ani pentru pregătirea Protocolului

Adițional, care descria procesul de 22 de ani, cuprinzând trei etape, al pregătirii Turciei pentru aderare. Toată lumea părea mulțumită.

Să ne amintim condițiile în care se dezvoltau aceste relații. Războiul Rece era în plină desfășurare; Turcia era un partener important în apărarea Europei împotriva amenințărilor generate de Pactul de la Varșovia. După o perioadă interimară de neutralitate, pe parcursul perioadei interbelice și în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Turcia, simțindu-se amenințată de sovietici, și-a aruncat zarurile cu Vestul. Din acel moment, o regulă de bază a politicii externe a Turciei a fost: „trebuie să ne implicăm în dezvoltarea instituțională pentru cooperarea cu Europa de Vest și Comunitatea Atlantică”. În ceea ce o privește, după ce a format Alianța Atlantică, la îndemnul american, Europa de Vest ajunsese să recunoască, cu ezitare, potențialul pe care l-ar aduce Turcia în ceea ce privește asigurarea securității „lumii libere”, răspunzând astfel dorințelor Turciei de a fi inclusă în cadrul european ...

pag 2

proiecte _____

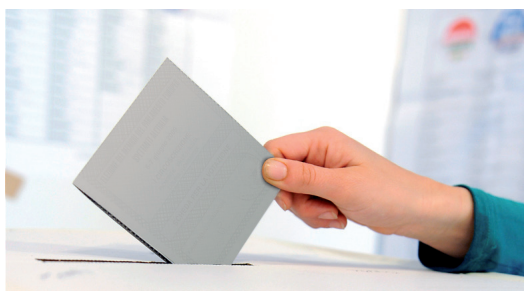
Participarea IER în cadrul proiectului „European Parliament Votes that Shaped EU and National Politics 2009 – 2014”

„Notre Europe - Jacques Delors Institute” și Vote Watch Europe au lansat recent proiectul **European Parliament Votes that Shaped EU and National Politics 2009 - 2014**, menit să contribuie la creșterea gradului de informare și participare a cetățenilor în ceea ...

pag 4

în acest număr _____

- 2 *MyVote2014.eu: tu cu ce politician te potrivești?*
- 4 **ACTUALITATEA LA PARLAMENTUL EUROPEAN**
Sesiunea din 7 - 10 octombrie 2013, Strasbourg
- 6 *Parteneriatul Estic al Uniunii Europene*
- 7 *Conferința România la Consiliul Europei - trecut și perspective*
- 7 *Summitul G20 de la Sankt Petersburg - un pas înainte?*

Despre autor: **Ilter Turan** este profesor de Științe Politice în cadrul Departamentului de Relații Internaționale de la Universitatea Bilgi din Istanbul. Cercetările și lucrările sale privesc domeniile politicii turce, politicii comparate și politicii externe a Turciei.

De la bun început, relația Turcia-CEE (și formele sale ulterioare) a avut unele aspecte problematice. Legăturile anterioare ale Turciei cu zona Europei de Vest și a Comunității Atlantice s-au concretizat în cadrul unor organizații precum NATO, Consiliul Europei și OCDE. Aceste organizații nu numai că aveau funcții bine stabilite și specifice, dar niciuna dintre ele nu prevedea o evoluție viitoare care să necesite transferul suveranității către o organizație internațională. În plus, Turcia, care avea o politică de substituire a importurilor, orientată spre dezvoltare economică, a ezitat la vremea respectivă să fie inclusă într-un cadru care i-ar deschide piețele, fără restricții, către bunuri europene. Prin urmare, Turcia făcea pași mici în dezvoltarea relațiilor, asigurându-se, pe de o parte, că nu se va produce o ruptură, și, pe de altă parte, că această dezvoltare nu îi va limita opțiunile de a-și urma politicile economice și sociale independente.

CEE era mulțumită că Turcia și Grecia luaseră în serios aceste relații, la începuturile sale. Dar se considera a fi un club de țări dezvoltate și, prin urmare, nu se grăbea să accepte în interiorul ei aceste două țări sărace din estul Mării Mediterane. Pas cu pas, pe măsură ce și-a extins scopurile de a deveni o uniune de democrații, caracterizată de principiile statului de drept, respectarea drepturilor omului și economii de piață funcționale, s-a pus tot mai des întrebarea dacă Turcia ar avea loc într-un astfel de sistem. Între timp, CEE (CE, UE) a început să se extindă. După sfârșitul dictaturii militare din Grecia, la insistențele președintelui Franței de la vremea respectivă, Valery Giscard d'Estaing, Grecia a fost acceptată ca membru, pentru a se asigura că nu se va întoarce la o guvernare dictatorială, deși Comisia raportase că Grecia nu era pregătită să devină membră. Spania și Portugalia au devenit, de asemenea, membre. După dizolvarea Pactului de la Varșovia și destrămarea URSS, alte țări europene au fost acceptate în Uniune, indiferent dacă erau sau nu pregătite să devină membre. În prezent, UE încearcă să aducă în organizație țările din Balcanii de Vest. Între timp, importanța caracterului indispensabil al Turciei în ceea ce privește apărarea Europei părea să scadă inițial, ducând la întrebarea dacă Turcia, având în vedere cultura sa diferită (adică religia), ar putea și ar trebui să facă parte dintr-o organizație „europeană”.

În acest context larg, această relație a avut suișuri și coborâșuri. Opțiunea Turciei pentru o creștere economică bazată pe export și succesul rezonabil de care s-a bucurat această politică, au făcut posibilă semnarea de către părți a unui Acord de Uniune Vamală în 1996, așa cum este prevăzut în Acordul de la Ankara și Protocoalele sale adiționale, care au contribuit la o dezvoltare considerabilă a relațiilor economice. Atunci când marea extindere în Europa de Est a exclus Turcia în 1997, relațiile au fost la un pas de a fi rupte. Invitația de a deveni membră în 1999 a creat oportunitatea îmbunătățirii relației. Partidul Justiției și Dezvoltării, care a venit la putere în 2002, a considerat legătura cu UE drept o resursă pe care o putea mobiliza pentru a-și justifica politicile destinate să continue democratizarea sistemului politic din Turcia. Decizia de a iniția negocieri de aderare în 1994 a creat și mai mult entuziasm. Lipsa de entuziasm în ceea ce privește aderarea Turciei, demonstrată de întrebările ridicate de Germania lui Merkel, pe de o parte, și de împotrivirea categorică a Franței lui Sarkozy, pe de altă parte, a diminuat dorința guvernului turc de a aduce schimbări pentru a se conforma condițiilor impuse de UE. Sprijinul din partea publicului pentru aderarea la UE s-a schimbat, de asemenea, odată cu suișurile și coborâșurile relației.

Câteva impedimente serioase stau în calea aderării Turciei la UE. Preocuparea că aderarea Turciei va submina considerabil dominația franco-germană a Europei este o problemă majoră, nediscuțată public, dar admisă în particular. Aderarea Ciprului constituie un alt obstacol și situația va rămâne la fel până în momentul în care se va găsi o soluție, un rezultat puțin probabil atâta vreme cât Cipru consideră că Turcia va ceda, în cele din urmă, pentru a deveni membră. Totuși, nu încapă îndoială că, având Turcia ca țară membră, UE va deveni mai puternică, atât din punct de vedere economic, cât și pe planul politicii internaționale. Dacă aderarea Turciei va deveni o posibilitate serioasă, publicul turc va începe să susțină cu entuziasm acest curs al evenimentelor. În caz contrar, relația actuală, cel mai bine caracterizată de expresia „nici împreună, dar nici separat”, va continua să genereze rezultate neprevăzute.

Ilter Turan

MyVote2014.eu: tu cu ce politician te potrivești?

În data de 25 mai 2014, cetățenii europeni vor avea posibilitatea să-și aleagă reprezentanții pentru Parlamentul European. Având în vedere că de data aceasta miza va fi mai mare (rezultatele alegerilor nu vor determina doar traiectoria politică a Parlamentului European pentru următorii 5 ani, ci și numirea noului președinte al Comisiei Europene) rămâne de văzut dacă cetățenii vor fi suficient de motivați pentru a se prezenta la vot și pentru a reuși să crească rata de participare la alegerile europene, în prezent în scădere.

În 2009, participarea generală la vot a atins cel mai mic procent înregistrat în istoria alegerilor directe pentru Parlamentul European - de doar 43%. Și mai alarmantă a fost însă rata participării tinerilor, doar un procentaj de 29% prezentându-se la urne. **VoteWatch Europe**, organizația independentă care monitorizează activitatea electorală din cadrul Parlamentului European și al Consiliului de Miniștri al Uniunii Europene, dorește să stimuleze apetitul tinerilor pentru UE și să facă cunoscut impactul rezultatelor alegerilor europene asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor europeni.

MyVote2014.eu a fost lansat pe 18 septembrie în Bruxelles, în parteneriat cu European Youth Forum/League of Young Voters (Forumul European al tinerilor/Liga Tinerilor Alegători). Instrumentul, lansat în șase limbi, are ca **grup țintă tinerii votanți cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani și pe cei care vor vota pentru prima oară** și include un website, o aplicație Facebook și o aplicație pentru Smartphone. Doru Franțescu, Policy Director în cadrul VoteWatch, descrie MYVote2014 drept *“dating politic pentru generația Facebook”*, instrumentul oferind utilizatorilor oportunitatea de a vota asupra a 15 subiecte care au conturat activitatea Parlamentului European în ultimii 5 ani, și apoi de a-și compara rezultatele cu voturile individuale ale deputaților europeni, ale grupurilor politice din UE sau ale partidelor naționale.

“Le arătăm votanților ce subiecte pot juca un rol în alegerea votului lor, dar încercăm să realizăm acest lucru într-un mod distractiv și interesant [...] vrem să le arătăm tinerilor că membrii Parlamentului European nu votează toți în același mod. În cazul multor chestiuni există mari deosebiri între diferitele partide politice reprezentate în Parlamentul European, prin urmare contează pe cine susții în alegerile de anul viitor”, a adăugat Doru Franțescu.

Pe lângă posibilitatea de a vota în ceea ce privește subiecte cheie cum ar fi imigrarea, energia nucleară sau mult controversatul ACTA (Acordul Comercial de Combatere a Contrafacției), utilizatorii pot găsi într-un limbaj accesibil explicații referitoare la toate temele menționate, și își pot testa cunoștințele privind Uniunea Europeană printr-un joc interesant.

Realizatorii MyVote2014.eu speră să atragă un număr de 3 milioane de vizitatori pe website până în mai 2014. MyVote a generat deja un feedback extrem de pozitiv, atât președintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso cât și președintele Parlamentului European, Martin Schulz, lăudând inițiativa și invitând tinerii să viziteze website-ul.

Tinerii votanți pot să încerce noul website și aplicațiile respective și să-și exprime voturile accesând următoarele adrese:

Pagina web: <http://www.myvote2014.eu/en/home>

Pagina Facebook: <https://www.facebook.com/MyVote2014.eu>

Pentru mai multe informații, vă rugăm să-l contactați pe dl. Doru Franțescu, Policy Director în cadrul VoteWatch Europe (doru@votewatcheurope.eu).

Alexandra Pop
Asistent cercetare - VoteWatch Europe, fost stagiar IER

Participarea IER în cadrul proiectului „European Parliament Votes that Shaped EU and National Politics 2009 – 2014”

„Notre Europe - Jacques Delors Institute” și Vote Watch Europe au lansat recent proiectul **European Parliament Votes that Shaped EU and National Politics 2009 - 2014**, menit să contribuie la creșterea gradului de informare și participare a cetățenilor în ceea ce privește alegerile europarlamentare de anul viitor. Inițiativa a venit în urma publicării raportului „10 Votes that Shaped the 7th European Parliament - Positions of European groups and national party delegations” de către Vote Watch Europe. Până în prezent, s-au alăturat institute de cercetare și think-tank-uri din mai multe state membre, printre care și Institutul European din România (IER). Activitățile prevăzute a se desfășura în cadrul proiectului includ: elaborarea și diseminarea online a unor publicații și organizarea unor dezbateri la nivel european și național referitoare la pozițiile adoptate de diferitele grupuri politice în cadrul PE în mandatul 2009 - 2014. Partenerii în cadrul proiectului își propun să realizeze o analiză a celor mai importante rezoluții adoptate în Parlamentul European în perioada 2009 - 2014 care să reflecte dezbaterile în plan național și maniera în care acestea au conturat și transformat politicile europene.

Printre temele care urmează a fi explorate în detaliu în cadrul proiectului se numără: menținerea subvențiilor pentru agricultură ca prioritate bugetară a UE, euro-obligațiunile (eurobonds), uniformizarea duratei concediului de maternitate plătit la nivelul UE, exploatarea gazelor de șist, tranziția treptată de la energia nucleară, introducerea unei taxe pe tranzacțiile financiare, adoptarea Acordului Comercial de Combateră a Contrafacției (ACTA). O temă de mare interes în prezent se referă la crearea unei zone libere de comerț transatlantic între UE și SUA. Rezoluția intitulată „Negocierile Acordului de Comerț și Investiții cu SUA” a fost votată cu o majoritate convingătoare a Parlamentului European¹. Singurele abțineri au venit din partea Verzilor, a

Sursa: http://www.flickr.com/photos/european_parliament/

Stângii radicale, dar și a deputaților francezi din grupurile ALDE și S&D.

Analiza se va concentra asupra manierei în care au votat diferitele grupuri parlamentare, pornind de la constatarea generală că, în majoritatea cazurilor, deputații au votat potrivit convingerilor familiilor politice din care provin. Totuși, au existat și cazuri în care, pe fondul unor opinii puternic diferite între statele membre, aceștia s-au distanțat de ideologia grupurilor lor politice.

IER va fi implicat în toate activitățile proiectului, acesta urmând a se încheia cu puțin înainte de alegerile din mai 2014, printr-o conferință generală organizată de institutul Notre Europe și Vote Watch Europe la Bruxelles, pentru dezbateri publice a rezultatelor cercetării desfășurate.

Robert Lupițu, stagiar

PE

ACTUALITATEA LA PARLAMENTUL EUROPEAN Sesiunea din 7 – 10 octombrie 2013, Strasbourg

Membrii Parlamentului European au dezbătut în prezenta sesiune plenară numeroase teme ale politicii de securitate a Uniunii Europene, de la **Consolidarea cooperării transfrontaliere** în materie de aplicare a legii în UE, la **problema romilor**, și la **Măsurile la nivelul UE și al statelor membre în legătură cu fluxul de refugiați rezultat din conflictul din Siria**. În intervenția sa, comisarul Michel Barnier a precizat poziția Consiliului și a Comisiei în legătură cu măsurile pe care UE și statele membre trebuie să le ia pentru a face față fluxului de refugiați din Siria. El s-a referit la rolul bunei funcționări a FRONTEX și al politicii de securitate, subliniind nevoia de a avea în vedere simultan solidaritatea internațională și protejarea cetățenilor Uniunii. Alte intervenții au arătat că refugiații sirieni vor învăța democrația, vor dobândi competențe noi în UE și pot deveni factori ai reconstrucției în țara lor. Parlamentul European a dezbătut propunerea de a organiza o conferință pe tema refugiaților.

¹ http://www.votewatch.eu/blog/wp-content/uploads/2013/07/VoteWatch_Europe_2013_Annual_report_web_10_votes_that_shaped_the_7th_EP.pdf

Sursa: http://www.flickr.com/photos/european_parliament/

Numeroase state membrele au pus deja la dispoziție mii de locuri de cazare pentru refugiați.

Dezbaterile au abordat și drepturile migrantilor, pe marginea raportului **Fluxurile de migrație din Marea Mediterană**, care vin în Europa ca spre un El Dorado, cu accent pe evenimentele tragice din apropierea coastei insulei Lampedusa. A fost dezbătut și aprobat proiectul de regulament privind **Sistemul european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR)**. Acesta pornește de la aserțiunea că instituirea sistemului este necesară pentru consolidarea schimbului de informații și a cooperării operative dintre autoritățile naționale ale statelor membre, precum și cu Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre. Documentul definește termeni precum „conștientizarea situației”, care reprezintă capacitatea de a

monitoriza, detecta, identifica, urmări și înțelege activitățile transfrontaliere ilegale. Scopul acestuia este de a identifica motive întemeiate pentru măsurile de reacție, pe baza combinării cunoștințelor existente cu informațiile noi și de a reduce numărul pierderilor de vieți omenești în rândul migrantilor la frontierele externe, de-a lungul sau în apropierea acestora. Statele membre și agenția utilizează cadrul **EUROSUR**, componentele acestuia fiind stabilite pentru schimbul de informații și cooperarea în domeniul supravegherii frontierelor în funcție de mecanismele de schimb de informații și de cooperare care există deja: (a) centre naționale de coordonare; (b) tablouri situaționale naționale; (c) rețea de comunicare; (d) tablou situațional european; (e) tablou comun al informațiilor privind zona prefrontalieră etc.

Comisia pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară a propus o rezoluție în legătură cu **Mențiunile de sănătate permise, înscrise pe produsele alimentare**, iar Comisia pentru pescuit a prezentat **Protocolul** dintre UE și Mauritania de stabilire a posibilităților de pescuit și a contribuției financiare.

Unul dintre cele mai dezbătute rapoarte, prezentat de Comisia pentru afaceri externe, a fost **Corupția din sectorul public și sectorul privat**: impactul asupra drepturilor omului în țările terțe. În preambul se arată că, în societățile în care este răspândit, fenomenul corupției este, în general, adânc înrădăcinat în mentalitate, fapt pentru care eforturile de a-l combate ar trebui orientate, în primul rând și mai presus de toate, către sistemul educațional, care se adresează individului de la cea mai fragedă vârstă. În ceea ce privește **Responsabilitatea și transparența ajutorului extern și a bugetelor publice**, raportul îndeamnă Uniunea să sporească transparența, prin crearea unui sistem global de identificare a angajamentelor de acordare de sprijin, pentru ca statele donatoare să poată fi determinate să-și ducă la îndeplinire promisiunile de suport și să-și asume responsabilitatea pentru proiectele, instituțiile sau grupurile pe care le sprijină. În secțiunea despre **Corupție și politicile pentru dezvoltare**, raportul amintește angajamentele asumate prin Parteneriatul de la Busan pentru o dezvoltare eficientă și solicită UE și statelor sale membre să le pună în aplicare pentru a intensifica eforturile comune de combatere a corupției și a fluxurilor financiare ilicite.

Raportul Comisiei pentru pescuit - **O strategie globală a Uniunii în domeniul pescuitului în regiunea Pacificului** - pornește de la constatarea că UE este cel de-al doilea donator din regiune, după Australia. Deși își canalizează ajutorul prin intermediul Fondului European de Dezvoltare (FED), și în ciuda faptului că resursele piscicole constituie principala sursă de bogăție a țărilor ACP (Africa, Caraibe și Pacific), singura comună tuturor acestora, doar 2,3 % din ajutoarele acordate prin de-al zecelea FED au fost alocate activităților legate de pescuit. Strategia generală conturată de raport solicită o mai bună coordonare și complementaritate cu ceilalți actori din regiune în ceea ce privește ajutorul pentru dezvoltare, în conformitate cu Pactul de la Cairns din august 2009. Organizarea celei de-a doua reuniuni ministeriale UE-PIF (Forumul Țărilor din Pacific) la 12 iunie 2012 a consolidat dialogul politic dintre acestea în ceea ce privește pescuitul și dezvoltarea, asigurând astfel o mai mare eficiență a acțiunilor întreprinse în aceste domenii de UE și de țările din regiune. Raportul constată că strategia UE de acces la resursele de pescuit ale țărilor din regiune prin intermediul unor acorduri de parteneriat nu a funcționat corect și consideră că revitalizarea și consolidarea acordurilor presupune un nou cadru de relații între părțile implicate.

Consiliul European și Consiliul au supus dezbaterii **Descărcarea de gestiune 2011**. În document a fost citat **Avizul Curții de Conturi privind Consiliul European și Consiliul** prezentat în cadrul Declarației sale de asigurare pentru exercițiul financiar 2011, care ia act de explicațiile Consiliului cu privire la deficiențele legate de achiziții, în spiritul principiilor Regulamentului financiar. Se exprimă speranța că viitoarele rapoarte anuale de activitate primite de Parlament și de Consiliu vor include o prezentare cuprinzătoare a tuturor resurselor umane, defalcată în funcție de categorie, grad, sex, cetățenie și participarea la cursuri de formare profesională, precum și deciziile bugetare interne ale Consiliului.

Dezbaterile privind drepturile omului au fost prezente și în această sesiune parlamentară. De exemplu, dezbateri privind **Discriminarea pe bază de castă** au pornit de la răspunsuri oferite de Înalțul Comisar Catherine Ashton la întrebări adresate de membrii PE atât Comisiei, cât și Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE).

Pentru detalii, vizitați

<http://www.europarl.europa.eu/news/ro>

Mariana Bara

Parteneriatul Estic al Uniunii Europene

În data de 17 octombrie a.c., Fundația Europeană Titulescu (FET) a organizat dezbateră cu tema **Parteneriatul Estic al Uniunii Europene - ofensivă și contraofensivă**. În contextul pregătirii Summitului de la Vilnius, hotărâtor - în viziunea multor analiști - pentru viitorul inițiativei Parteneriatului Estic, FET și-a propus să abordeze evoluțiile dialogului dintre UE și statele partenere din mai multe unghiuri, aparent contradictorii, potențial complementare la o privire mai atentă.

Dezbateră și-a propus o paralelă între Parteneriatul Estic (PaEst) - ofensivă a UE și Uniunea Vamală Euroasiatică - contraofensivă Federației Ruse. Nivelul de excelență al expunerilor introductive, asigurat de trei foști miniștri de externe și de un cercetător specializat în probleme estice, a fost completat de nuanțele directe, ferme, îndrăznețe aș spune, ale dialogului viu dintre vorbitori, precum și cu participanții din sală.

Viziuni diferite au fost prezentate în cadrul evenimentului.

Dl **Adrian Severin**, europarlamentar, și-a axat discursul pe pragmatism, orientându-se asupra aspectelor dure ale negocierilor UE - statele partenere în cadrul oferit de politica de vecinătate. Paralela constantă dintre viziunea și acțiunile UE și cele aparținând Federației Ruse a constituit marca distinctivă a discursului. Conform opiniei sale, Uniunea Europeană a avut în vedere un parcurs al PaEst, bazat pe promovarea *valorilor europene* în rândul statelor partenere, în timp ce Federația Rusă a atras mereu atenția asupra *importanței strategice* a zonei, ce nu ține de valori, ci de raporturile de putere. Vorbitorul a remarcat incapacitatea UE de a se pune de acord asupra intereselor sale, eșecul în a-și defini un interes geostrategic propriu, suplinind cu un discurs despre valori și aducând în față o agendă de politici naționale, nicidecum o politică unitară, viziune comună a statelor membre. Federația Rusă și-a exprimat ferm poziția, a ieșit public și a afirmat că nu e de acord ca, de exemplu, Ucraina să semneze un acord de asociere cu UE. În viziunea vorbitorului, Fed. Rusă nu trebuie condamnată că își face politica sa proprie, UE are o problemă că nu-și definește mai clar politica ei. În aceste condiții, Summitul de la Vilnius apare ca un moment dramatic. Asupra Ucrainei se fac presiuni pentru a nu se îndrepta către UE, întrea miză a summitului fiind de fapt Ucraina. O eventuală nesemnare a acordului de asociere ar echivala, în opinia vorbitorului, cu sfârșitul PaEst și al credibilității UE în fața partenerilor estici și nu numai. Dl Severin e de părere că miza strategică e uriașă. Un eșec ar însemna inclusiv ratarea posibilității unui parteneriat strategic adevărat UE - Rusia.

Dl **Adrian Cioroianu**, prof. univ. dr., decanul Facultății de Istorie, Universitatea București, a exprimat o viziune optimistă în ce privește evoluția Parteneriatului estic. Susținător al apariției și al evoluției acestui proiect, vorbitorul a adus în atenție capacitatea de atracție a UE, încă fenomenală, fapt ce ține de un anume *soft power* ce lipsește complet Fed. Ruse. A invocat necesitatea încetării sabotajului constant din partea Fed. Ruse asupra Republicii Moldova, îndeosebi în ce privește comerțul cu produse vinicole, dar nu numai. În opinia sa, Summitul de la Vilnius va fi încă o victorie a UE, proiectul

lansat în 2009 de către Polonia și Suedia neputând cădea atât de ușor pradă conflictelor, bazate desigur pe interese strategice și economice, existente în relațiile dintre Fed Rusă și statele partenere PaEst.

Dl **Adrian Năstase**, președintele Fundației Europene Titulescu, a adus în atenția participanților o a treia variantă, și aceasta plauzibilă, a așa numitului *status-quo*, în condițiile în care la Summitul de la Vilnius nu s-ar lua o decizie fundamentală, doar parafarea acordului cu Republica Moldova, de exemplu, ducând la încă un an de jocuri politice complexe. Făcând o paralelă între oferta UE și cea a Fed. Ruse, vorbitorul a delimitat faptul că UE oferă valori, teorii, beneficii extrem de mici, pe când Fed. Rusă oferă acces liber pe o piață imensă, regim de circulație fără vize, locuri de muncă, gaz etc.

Dna **Simona Soare**, director de proiecte în cadrul Centrului de Studii Est-Europene și Asiatice București, și-a axat discursul pe latura teoretică a Parteneriatului Estic, aducând în atenție statele partenere PaEst, care privesc Summitul de la Vilnius din perspectivă transformățională. În viziunea sa, preferința pentru opțiunea de genul *acum ori niciodată* e greșită, miza strategică a PaEst fiind de „a construi duranța, reziliența”, marcând totodată eforturile UE de a nu transforma mizele Vilnius într-o problemă bilaterală cu Fed Rusă.

Dl **Iurie Reniță**, ambasadorul Republicii Moldova în România, participant la eveniment, a reafirmat că integrarea țării sale în UE rămâne opțiunea fermă a clasei politice și a populației, și și-a exprimat încrederea în viitorul PaEst și în beneficiile concrete ale acestuia pentru statele partenere.

În acest context, rămâne de văzut care vor fi rezultatele Summitului de la Vilnius din luna noiembrie a acestui an, precum și evoluția relațiilor UE - state partenere în cadrul oferit de inițiativa UE, și anume de Parteneriatul Estic.

Rămân sub semnul întrebării și viitorul inițiativei Uniunii Vamale Euroasiatice, promovată de Vladimir Putin, președintele Fed. Ruse, și măsura în care aceasta va reuși să atragă mai multe state partenere, din nefericire în detrimentul procesului de asociere la Uniunea Europeană.

Mai multe detalii aici:

<http://www.titulescu.eu/2013/10/parteneriatul-estic-al-uniunii-europene-ofensiva-si-contraofensiva/>

Oana Mocanu

Conferința România la Consiliul Europei – trecut și perspective

Influențe ale Consiliului Europei asupra României

Ziua de 7 octombrie 1993 reprezintă data aderării României la Consiliul Europei. Anul acesta, cu ocazia aniversării a 20 de ani de la acest eveniment important, Fundația Europeană Titulescu a organizat conferința *România la Consiliul Europei - trecut și perspective* și concursul de eseuri *Drepturile Omului sunt și ale mele*, adresat tinerilor cu vârste între 16 și 25 ani.

Printre invitații la această conferință s-au numărat dl Bogdan Aurescu, Secretar de Stat pentru afaceri strategice în cadrul Ministerului român al Afacerilor Externe, dl deputat Ionuț Stroe, Președintele delegației române la Adunarea parlamentară a Consiliului Europei, dna Ludmila Sfirloagă, Președinta delegației române la Congresul Puterilor Locale și Regionale al Consiliului Europei, dna Catrinel Brumar, Agentul guvernamental al României la CEDO, dl Gyorgy Frunda, Consilier onorific pe probleme juridice, internaționale și de minorități al Primului Ministru al Guvernului României, fost președinte al delegației parlamentare române la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Dl Arsen Mykayelyan, Atașat, a prezentat mesajul E.S. dl Hamlet Gasparian, Ambasadorul Armeniei la București, țară ce deține, în prezent, președinția Comitetului de Miniștri al CE. Mesajele au subliniat activitatea României la Consiliul Europei, în ceea ce privește Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Adunarea Parlamentară și Congresul Puterilor Locale și Regionale.

Aderarea României la Consiliul Europei a reprezentat un prim punct de întoarcere în familia europeană, iar momentul marcat în acest an reprezintă o bună ocazie de evaluare și recunoaștere a evoluției înregistrate de țara noastră de atunci și până acum. Întregul șir de transformări interne, desfășurate sub influența instituțiilor și a organismelor Consiliului, a determinat consolidarea României ca stat modern, care acum poate transfera cunoștințe și bune practici altor state. În privința influenței Curții Europene a Drepturilor Omului asupra justiției românești, aceasta este vizibil pozitivă, îndemnând la un demers preventiv, în detrimentul celui reactiv.

Consiliul Europei promovează unitatea pentru anumite valori fundamentale, cum ar fi democrația, pluralismul, toleranța, non-discriminarea pe diverse criterii. Prioritățile președinției Armeniei a Consiliului de Miniștri se axează pe aceleași idei, sprijinind reformele și statele terțe.

Viitorul Consiliului Europei, așa cum a fost pus în evidență de către dl Gyorgy Frunda, va fi cu siguranță interesant, având în vedere că există o competiție cu Uniunea Europeană. În viziunea sa, atribuțiile principale legate de drept ar trebui să rămână la Consiliu, în timp ce UE ar trebui să se ocupe de economie, finanțe și politică, fără a fi nevoie de organisme suplimentare, care să se suprapună instituțiilor Consiliului.

O serie de scurt-metraje realizate de Consiliul Europei privind istoricul organizației, rolul și atribuțiile acesteia, precum și premierea câștigătorului și a altor trei participanți la concursul de eseuri au încheiat evenimentul. Acesta a reprezentat o ocazie bună de prezentare a aspectelor pozitive ale evoluției României, aducând în prim-plan rolul Consiliului în consolidarea democrației și respectarea drepturilor omului în România.

Ana-Maria Anghelescu, stagiar

opinie

Summitul G20 de la Sankt Petersburg – un pas înainte?

Unul dintre cele mai importante evenimente diplomatice anuale, Summitul Liderilor G20, a avut loc în perioada 5 - 6 septembrie, la Sankt Petersburg. Precum cele precedente, ediția din acest an s-a desfășurat într-un climat economic cel puțin fragil, întâlnirea fiind o bună ocazie pentru ca liderii celor mai dezvoltate state ale lumii să facă progrese importante în acest plan. Totuși, evenimentul nu a generat rezultatele așteptate, dar, cu siguranță, nici nu va fi curând uitat.

Forumul G20 a fost creat cu scopul de a îmbunătăți cooperarea internațională în plan economic, de a reglementa piețele financiare, precum și de a influența politicile economice la nivel global. Printre reușitele sale se numără consolidarea rolului economiilor emergente, precum BRICS (Brazilia, Rusia, India, China, Africa de Sud), reformarea instituțiilor financiare internaționale sau revizuirea reglementărilor financiare în țările afectate de criză¹.

Cu toate acestea, în anul 2013, dezbaterile pe subiecte pur economice au fost eclipsate de criza din Siria. Datorită faptului că mass-media a relatat pe larg subiectul înainte de summit, iar pozițiile participanților erau deja cunoscute, nu

¹ A se vedea http://www.g20.org/docs/about/part_G20.html

RUSSIA G20

a fost nicio surpriză faptul că discuțiile formale pe tema intervenției militare au acaparat dineul oficial din ultima zi. Discuțiile au constat, de fapt, în declarații aprinse ale liderilor, care au păstrat totuși substanța pentru întâlnirile bilaterale. În cadrul dineului, președintele american Barack Obama și-a reafirmat convingerea necesității unei intervenții militare în Siria ca răspuns la presupusa utilizare a armelor chimice împotriva revoluționarilor. De aceeași parte a baricadei s-au aflat și șeful statului francez, François Hollande și premierul britanic David Cameron. Vladimir Putin a respins din start ideea unei soluții punitive, optând pentru o variantă pașnică, atrăgând astfel mulți

suținători, între care state europene precum Germania. Această divergență a opiniilor ar putea aduce un prejudiciu de imagine Uniunii Europene, a cărei politică externă ar trebui să fie unitară.

În plan economic, un aspect care nu a captat atenția presei a fost acordul țărilor BRICS pentru crearea unui fond în valoare de 100 de milioane de dolari (numai contribuția Chinei fiind de 41 de milioane), cu scopul stopării sau controlării unei eventuale crize valutare. Deși nu reprezintă garanția unor rezultate eficiente, acest fond este o lovitură dată instituțiilor de la Bretton Woods (Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială). Cu alte cuvinte, economiile emergente nu ar apela la FMI în eventualitatea unor presiuni severe asupra monedelor naționale. Această coaliție mai ridică o problemă serioasă, și anume coordonarea cu FMI, a cărei prezență în Europa este contestată în anumite cercuri. Așadar, se recomandă o atenție maximă în abordarea unor astfel de fonduri regionale.

Un alt element care a atras atenția la finalul evenimentului a fost însăși declarația liderilor². Deși un document extrem de stufos și ambițios, rezultatul clar al unei munci titanice, există voci care susțin că, de fapt, nu transmite foarte mult. El abordează teme variate, precum creșterea economică durabilă, șomajul în rândul tinerilor, finanțarea pe termen lung a investițiilor, corupția, dezvoltarea, energia și schimbările climatice. În cadrul summit-ului au fost adoptate trei planuri de acțiune. *Planul de acțiune de la Sankt Petersburg*, gândit ca un imbold pentru dezvoltarea economică și crearea de locuri de muncă se alătură *Planului de perspectivă asupra dezvoltării de la Sankt Petersburg* creat în scopul îmbunătățirii securității alimentare, incluziunii financiare, infrastructurii și dezvoltării. Nu în ultimul rând, *Planul de Acțiune împotriva corupției* vizează combaterea practicii de dare de mită, abordarea corupției în domenii cu risc ridicat și creșterea cooperării și transparenței în lupta împotriva acesteia. Declarația liderilor este considerată a fi un document care continuă demersurile începute la summiturile trecute. Spre deosebire de Declarațiile de la Pittsburgh sau Cannes de exemplu, cea de anul acesta nu beneficiază de viziunea și obiectivele clare caracteristice anilor anteriori.

Următorul Summit G20 va avea loc în noiembrie 2014, în Brisbane, Australia. Evenimentul din acest an a marcat o rupere de ritm a întâlnirii liderilor celor mai dezvoltate state ale lumii și a atras numeroase opinii negative, deși nu a fost lipsit în totalitate de progres. În definitiv, criticile constructive pot servi ca imbold pentru conducătorii lumii de a profita de forum în direcția creșterii cooperării la nivel mondial, atât în sfera economică, dar și în domeniile conexe.

Anca Dragu, stagiar

² A se vedea <http://www.g20.org/load/782795034>

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Raluca Brad, Ionela Haralambie, Mihaela Papa, Anca Dragu (stagiar)

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro